

Jak uzyskiwać alimentację od rodziny za pobyt osoby w DPS? Jak znaleźć rodzinę, która przebywa poza granicami? Jak radzić sobie z nagminnymi odwołaniami rodziny od decyzji o płatności? Jakie są sposoby zabezpieczania się przed oszustwami? W jakich okolicznościach można zwolnić osobę z alimentacji?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników OPS, GOPS i MOPS zajmujących się sporządzaniem wywiadów, wydawaniem decyzji oraz podpisywaniem umów dot. umieszczenia osoby w DPS

Dowiesz się, jak przeprowadzić wywiad z osobą w szpitalu, tak aby nikt nie mógł niczego zarzucić

Podczas naszego wideoszkolenia omówimy sposoby radzenia sobie z nagminnymi uchyleniami od płatności przez osoby zobowiązane. Powiemy o uzyskiwaniu wywiadu czy alimentacji od rodziny, która przebywa poza granicami państwa. Wytłumaczymy również procedury postępowania - krok po kroku - od momentu powstania zaległości, aż po uzyskanie tytułu wykonawczego. Na przykładach pokażemy, jak rozwiązać sytuacje sporne i nietypowe.

W programie m.in.:

- Jak przeprowadzić wywiad z osobą w szpitalu, aby nikt nie mógł niczego zarzucić?
- Jakie są sposoby ustalania miejsca pobytu rodziny za granicą?
- Jak wygląda procedura egzekwowania od momentu podpisania umowy, aż po powstanie zaległości?
- W jaki sposób sporządzić dobrą umowę pod kątem prawnym i technicznym, aby łatwo egzekwować alimentację od rodziny?
- Jak przebiega procedura kierowania interwencyjnego do DPS?
- PRZYKŁAD: komplet dokumentów został złożony przez rodzinę, pracownik przyjeżdża do szpitala i okazuje się, że nieświadomy pacjent leży na OIT - co należy zrobić?
- Co zrobić, gdy rodzina nie wyraża zgody na pobyt w ZOL, osoba starsza nie jest w stanie sama wyrazić zgody, ale widać ewidentne zaniedbanie starszej osoby?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Oświadczenie pisemne do zobowiązania opłacania pobytu os. w DPS przed wydaniem decyzji
- Upomnienia o zaległości w uiszczaniu odpłatności
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego
- Wezwanie do wywiadu
- Decyzja zmieniająca odpłatność za DPS
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowanie w sprawie zwrotu wydatków
- Decyzja do zwrotu opłat wniesionych zastępczo przez gminę
- Umowa o partycypowaniu w kosztach
- Decyzja o ustaleniu odpłatności za DPS członków rodziny
- Decyzja o zwolnienie z odpłatności
- Decyzja zwalniającego zstępnego z ponoszenia opłat za pobyt w DPS
- Umowa z DPS niepublicznym
- Wniosek o skierowanie na leczenie

- Wniosek o ubezwłasnowolnienie całkowite
- Wniosek o umieszczenie osoby chorej w DPS bez zgody
- Decyzja o skierowaniu do DPS zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego
- Wniosek do sądu o wyznaczenie przedstawiciela – ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu
- Pismo do osoby przebywającej za granicą + pouczenie+ RODO

Szczegółowy program szkolenia:

Nowości w programie:

- Czy dzieci i wnuki płacą po równo? Czy liczymy proporcjonalnie?
- Z jakiego przepisu wynika, że jeśli płacą za coś dzieci, to wnuków nie pociągamy do odpowiedzialności?
- Dwojgu dzieciom i dwojgu wnukom ustalono dofinansowanie pobytu w DPS. Wszyscy przekraczają kryterium o 300%. Dlaczego nie można finansowania pobytu podzielić na 4 osoby?
- Czy wywiad należy przeprowadzić z opiekunem prawnym, który zarządza majątkiem osoby ubezwłasnowolnionej, jeżeli musimy umieścić w DPS mężczyznę, który jest chory psychicznie, a jego matka jest ubezwłasnowolniona całkowicie?
- Osoba złożyła wniosek o skierowanie do DPS. Podała adres dzieci, na które wysłaliśmy zawiadomienie o wszczęciu postępowania i wezwanie do przeprowadzenia wywiadu. Czy wszystkie te czynności należy podjąć przed wydaniem decyzji kierującej klienta do DPS?
- Synowi matki umieszczonej w DPS dochód przekracza o 300 zł; on sam deklaruje 400 zł i wyraża zgodę na sporządzenie umowy. Co zrobić w tej sytuacji?
- Co zrobić w sytuacji, gdy osoba prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, oświadczyła, ile otrzymała, a wiemy, że kwota był znacznie większa?
- Czy gmina może przejąć dom osoby umieszczonej w DPS za jej zgodą, jeżeli nie ma osób zobowiązanych do alimentacji? Żyje tylko siostra, która mieszka na Słowacji i nie chce opiekować się bratem
- Czy od dzieci zmarłej podopiecznej DPS należy wyegzekwować odpłatność w sytuacji, gdy żyje rodzeństwo zmarłej i jest w stanie pokryć całą odpłatność?
- Osoba, którą skierowaliśmy do DPS wskazała troje żyjących dzieci i jedno nieżyjące oraz dziesięcioro wnuków. W trakcie przeprowadzonego postępowania wynikło, że nikt nie chce dobrowolnie ponieść kosztów pobytu. Co zrobić w tej sytuacji?
- Czy należy obciążyć wnuki osoby umieszczonej w DPS, jeżeli dochody dzieci pozwalają pokryć koszty pobytu, ale nie chcą zapłacić?
- Ile wynoszą odsetki?
- Kancelaria radcy prawnego wystosowała do OPS pismo o uchylenie decyzji kierującej osobę do DPS. Pani przebywa w DPS, a dzieci nie chcą jej odebrać. Córki są skłócone, jedna z nich dopłaca do pobytu, a w zamian za opiekę zostało na nią przepisane mieszkanie. Podopieczna DPS nie jest ubezwłasnowolniona, ale chce opuścić DPS pod naciskiem córki, choć sama nie może przebywać w domu. Kto jest odpowiedzialny za podopieczną w przypadku uchylenia decyzji?
- Czy można umieścić w DPS obywatelkę Niemiec, która obecnie przebywa w szpitalu psychiatrycznym, a wcześniej prowadziła koczowniczy tryb życia w lesie i nie ma karty stałego pobytu?
- Co zrobić w sytuacji, gdy lekarze kierują osobę do DPS i na DPS spada obowiązek znalezienia miejsca

w ZOL? Rodziny osoby skierowanej do DPS przychodzą ze skierowaniem, a miejsc w DPS nie ma. Poza tym, jeżeli dochody są zbyt niskie to nie ma szans na ZOL

- Od kiedy należy ustalić odpłatność od rodziny, jeżeli przeprowadzenie wywiadów oraz zebranie dokumentacji trwało ponad 2 miesiące?
- Czy należy zrobić na nowo rozeznanie sytuacji materialnej rodzin zobowiązanych do opłacania za DPS w przypadku, gdy koszty za pobyt w DPS co roku wzrasta? Czy należy zmienić umowę lub decyzję?

1. Jak prawidłowo przeprowadzić procedurę odpłatności za pobyt w DPS?

- Jak ustalać i poszukiwać wstępnych i zstępnych?
  - Jak szukać rodziny w postępowaniu?
  - Jakie osoby zobowiązane są do ponoszenia odpłatności za pobyt matki/ojca w DPS?
  - Czy konkubina może ponosić opłatę za pobyt konkubiny w DPS?
  - Czy pasierbica jest osobą zobowiązaną do ponoszenia odpłatności za ojczyzna w DPS?
  - Jak znaleźć dzieci przebywające za granicą?
  - Jak formalnie przeprowadzić postępowanie z osobą zobowiązaną za poniesienie odpłatności, przebywającą za granicą? Jakich dokumentów i formularzy użyć? Czy wystarczy w takiej sytuacji tylko oświadczenie o wysokości dochodu?
  - Kto powinien zająć się i ponosić koszty tłumaczeń przysięgłych?
  - Jak wygląda procedura ustanowienia kuratora doręczeń?
- Jak wygląda procedura postępowania z rodziną?
  - Jak wytłumaczyć rodzinie konieczność częściowego finansowania pobytu osoby w DPS?

PRZYKŁAD: co zrobić gdy nie zostanie podpisana umowa z rodziną przed umieszczeniem w DPS, a po umieszczeniu rodzina "umywa ręce" od finansowania pobytu osoby bliskiej?

PRZYKŁAD: przed umieszczeniem w DPS osoba przepisuje majątek, w zamian za dożywotnią możliwość użytkowania oraz opiekę; osoby otrzymujące darowiznę chcą pomagać osobie, ale w miejscu jej zamieszkania, za pobyt w DPS nie chcą już płacić - czy było to zrobione celowo? Jak się chronić przed nieuczciwą praktyką?

- W jaki sposób prawidłowo przeprowadzić wywiady?
  - Jak dobrze przeprowadzić wywiad, gdy osoba przebywa w szpitalu? Zasady postępowania
  - Jakie warunki musi spełnić taka osoba?
  - Jak ustalić faktyczny dochód rodziny, czy zgadza się z tym podanym w wywiadzie?
  - W jaki sposób liczyć odpłatność w przypadku wystąpienia potrąceń komorniczych?

PRZYKŁAD: zdarza się, że osoby posiadające gospodarstwo rolne oddają je w dzierżawę np. na 10 lat po to, aby uzyskać świadczenia emerytalne. Czy należy wliczyć ją w dochód takiej osoby?

PRZYKŁAD: komplet dokumentów został złożony przez rodzinę, pracownik przyjeżdża do szpitala i okazuje się, że nieświadomy pacjent leży na OIT - co należy zrobić?

- Jakie są zasady sporządzania umów?
  - Jaka dokumentacja jest potrzebna do sporządzenia umowy?
  - Jaki jest czas na dostarczenie odpowiedniej dokumentacji?
  - Jak sporządzić dobrą umowę pod kątem prawnym i technicznym, aby łatwo egzekwować alimentację od rodziny?

- Kto ponosi koszty, gdy jedno z dzieci znajduje się na terenie państwa, a inne poza granicami?
- Jaki wpływ na odpłatność zstępnych mają umowy dożywocia zawarte przez klienta DPS, np. zapisanie mieszkania jednemu z dzieci?
- Czy w przypadku trudnej sytuacji finansowej można rozwiązać umowę z kierownikiem ośrodka o dokonywanie opłaty za pobyt rodzica w DPS?
- Jak sporządzić umowę z osobą samotną?: Czy można zachęcać osobę samotną do sprzedaży majątku, aby przez pewien okres sama sobie finansowała pobyt w DPS?
- Czy sporządzanie umowy w której osoba zrzeka się po śmierci majątku na rzecz gminy w zamian za dożywotnie finansowanie pobytu w DPS jest legalne?
- Co zrobić z mieszkaniem po śmierci osoby samotnej i umieszczonej w DPS?
  - Kiedy kierować się do sądu ze zgłoszeniem o stanie sprawy spadkowej?
  - Jak wygląda procedura krok po kroku?

PRZYKŁAD: osoba samotna ma mieszkanie, ale pole, na którym stoi dom zostało sprzedane wiele lat wcześniej, a dom jest w ruinie. Jak należy postąpić?

PRZYKŁAD: tuż przed pójściem do DPS osoba sprzedała mieszkanie - jej pobyt był wyliczony na podstawie 70% emerytury, a oszczędności nie mogą być ruszone - co zrobić?

PRZYKŁAD: syn chciał umieścić oboje rodziców w DPS, umowy nie podpisał i odciął wszelki kontakt - jak zareagować?

- Wydawanie decyzji
  - Jaką wydajemy decyzję o odpłatności w przypadku, gdy rodzina nie zgodziła się na przeprowadzenie wywiadu?
  - Jak dokumentować odmowę podpisania umowy w przypadku braku współpracy z zobowiązanym? Czy wystarczająca jest notatka pracownika socjalnego?
  - Czy przy braku danych od klienta o jego zstępnych można wydać decyzję kierującą do DPS?
  - Czy rodzina może się odwołać od takiej decyzji?
  - Czy da się zabezpieczyć przed odwołaniami?
  - Ile jest czasu na rozpatrzenie odwołania w sprawie odpłatności za DPS?
  - Jaką dokumentację należy przedstawić SKO, kiedy rodzina się odwołuje od decyzji?

PRZYKŁAD: co zrobić, gdy najpierw jedyne dziecko zostaje umieszczone w DPS, a następnie jego rodzic?

- Jak przebiega procedura egzekwowania od momentu podpisania, aż do powstania zaległości?
  - Opłata zastępcza za pobyt:
    - Jak postępujemy z niedopłatą?
    - Z czego jest finansowana?
    - Jak wygląda procedura finansowania jej na drodze egzekucji z administracji?
    - Postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie zwrotu wydatków poniesionych zastępczo przez gminę za pobyt osoby w DPS
- Jak przebiega procedura regulowania należności: od powstania należności, aż do uzyskania tytułu wykonawczego?
  - Po jakim czasie należy złożyć wezwanie do zapłaty?
  - Jak uzupełniać kwotę o kolejne zaległe należności?
  - Co jaki czas należy ponownie wzywać do zapłaty?
  - Po przekroczeniu jakiej kwoty należy złożyć do sądu wnioski o tytuł wykonawczy?
  - Postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie zwrotu wydatków poniesionych

zastępczo przez gminę za pobyt osoby w DPS

2. Jak wygląda procedura szacowania budżetu z którego są finansowane DPS-y?

- Kto zajmuje się tworzeniem planów?
- W jaki sposób stworzyć prawidłowy plan finansowania pobytu w DPS?
- Jaki budżet uwzględnić w finansowaniu pobytu w DPS
- Jak szybko i poprawnie stworzyć sprawozdanie podsumowujące miniony rok?
- Co należy uwzględnić w sprawozdaniu szacunkowym?
- Jak wygląda procedura przekazania faktur do księgowości?

3. Jak ustalić zwolnienia od opłaty za pobyt rodzica w DPS?

- Kto decyduje o zwolnieniu o odpłatności?
- Jakie są kryteria zwolnień od odpłatności?
- W jakich sytuacjach można całkowicie zwolnić od opłaty?
- Kiedy można zwolnić fakultatywnie?:
  - Czy można wziąć pod uwagę zaniedbanie emocjonalne lub niepłacenie alimentów?
  - Jak dobrze i sprawiedliwie rozpatrzyć zwolnienie?
- Jaką dokumentację musi przedstawić osoba ubiegająca się o zwolnienie?
- Na czym oprzeć wydawanie decyzji o zwolnieniu?
- Jak dokumentować takie zwolnienie?

4. Jak wygląda procedura kierowania interwencyjnego do DPS? Krok po kroku

- Jakie kryteria muszą być spełnione, aby móc umieścić osobę w trybie pilnym bez zgody?
- Do kogo się skierować, aby móc skierować interwencyjnie osobę do DPS-u?
- Jakie dokumenty są potrzebne do skierowania w trybie interwencyjnym?
- Jak wygląda procedura w przypadku:
  - Gdy osoba była bezdomna i mieszkała w schronisku?
  - Gdy osoba przebywała w szpitalu bez dokumentów?
- Na co należy zwrócić uwagę podczas rozpatrywania przypadków?
- Czy tylko decyzją sądu można zmusić do leczenia? Czy jest jakaś alternatywa?
- Jak pisać wnioski do sądu o skierowanie na przymusowe umieszczenie w DPS?

PRZYKŁAD: jak postąpić z osobą niewyrażającą zgody, ale stwarzającą zagrożenie dla siebie lub otoczenia?

5. Czy ZOL może być alternatywą dla DPS-u?

- Co jest lepszym rozwiązaniem?
- Kiedy można kierować do ZOL?
- Kto zdecyduje gdzie trafi osoba?
- Na jakiej podstawie?
  - Jaki wpływ na decyzję ma ocena na podstawie skali Barthel?
- Jakie dokumenty są potrzebne, aby zostać umieszczonym w ZOL?

- Co jest lepszym rozwiązaniem?
- Czy są jeszcze jakieś inne miejsca, do których można skierować osobę potrzebującą?
- Jaki jest czas oczekiwania na DPS, a jaki na ZOL?
- Czym się różni finansowanie pobytu w DPS a ZOL?
- Czy mogą grozić konsekwencje zw. z nagminnym umieszczeniem w ZOL zamiast w DPS?

PRZYKŁAD: co zrobić, gdy rodzina nie wyraża zgody na pobyt w ZOL, osoba starsza nie jest w stanie sama wyrazić zgody, ale widać ewidentne zaniedbanie osoby starszej?

Prowadzący:

Katarzyna Wołowska – zastępca dyrektora w OPS w Kluczborku, związana z pomocą społeczną od roku 2007. Wcześniej pracowała na stanowisku pracownika socjalnego, specjalisty pracy socjalnej. Jest również absolwentką studiów podyplomowych zakresu zarządzania i organizacji w pomocy społecznej oraz interwencji kryzysowej. W swojej pracy zajmuje się nadzorem nad postępowaniami dot. przyznawania świadczeń z pomocy społecznej i wydawaniem decyzji w sprawach pomocy społecznej. Ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogika o specjalności: praca socjalna w Częstochowie oraz studia magisterskie na kierunku prawo na Uniwersytecie Wrocławskim.

Terminy i szkolenia

Data: 12 stycznia 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną